

31/2002. (IV. 19.) FVM rendelet

az afrikai lópestis megelőzéséről és leküzdéséről

Az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény (a továbbiakban: Tv.) 45. §-ának 11. pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában

1. *állattartó*: a lófélék tartásáért felelős természetes vagy jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság;
2. *betegség megállapítása*: a kerületi főállatorvosnak, az Országos Állategészségügyi Intézet (a továbbiakban: Intézet) laboratóriumi vizsgálati eredményén alapuló hatósági intézkedése;
3. *eset*: afrikai lópestis élő vagy elhullott állatban történt megállapítása, melynek tényét hivatalosan megerősítették;
4. *kitörés*: az afrikai lópestis egy vagy több esetének hivatalos megerősítése egy telephelyen;
5. *elsődleges kitörés*: afrikai lópestis olyan kitörése, amely nem kapcsolódik járványügyileg egy, ugyanazon megye területén történt előző kitöréshez, vagy az első kitörés egy másik megyében;
6. *másodlagos kitörés*: az afrikai lópestis olyan kitörése, amely járványügyileg kapcsolatba hozható egy, ugyanazon megyében már bekövetkezett előző kitöréssel;
7. *lófélék*: a patások (Ungulata) rendjébe tartozó emlősállat család (Equidae): ló, szamár, öszvér, zebra;
8. *telephely*: lófélék tartási helye, telepe, cirkusz, állatkert, valamint rezervátum, ahol az állatok szabad vagy kötött tartásban élnek;
9. *vektor*: főként éjszaka támadó szúnyogfélék (Culex, Aedes és Anopheles), amelyek hajlamosak a lópestis terjesztésére;
10. *afrikai lópestisben beteg* az a lóféle, amely a betegség jellegzetes tüneteit mutatja, vagy amelyből a betegség kórokozóját a laboratóriumi vizsgálat kimutatja;
11. *afrikai lópestis betegségre gyanús*nak kell tekinteni minden, a betegség jellegzetes tünetét mutató lóféléket, míg a laboratóriumi vizsgálat a betegséget meg nem erősíti, vagy ki nem zárja;
12. *afrikai lópestis fertőzöttségre gyanús* az a lóféle, amely harminc napon belül érintkezhetett a betegség vírusával.

Azonnali intézkedések az afrikai lópestis gyanúja esetén

2. § Az állattartó bejelentését követő vizsgálat után a kezelő állatorvos haladéktalanul köteles értesíteni az afrikai lópestis betegség gyanújáról a kerületi főállatorvost.

3. § A kerületi főállatorvos köteles:

- a) a telephely állatlétszámát megállapítani, beleértve a már elhullott, a fertőzött vagy a fertőzés gyanús állatokat, az állatlétszámot a mindenkori állapotnak megfelelően folyamatosan vezetni, a telephelyen a c) pontban előírt vizsgálatokat elvégezni, annak eredményét az állomásnak azonnal jelenteni, ezzel egy időben
- b) a telephelyet hatósági megfigyelés alá vonni,
- c) a betegség megállapítására vagy kizárására a telephelyen található valamennyi lóféléket klinikai vizsgálat alá vonni, az elhullott állatokon boncolást végezni, a felboncolt állat lépéből, tüdejéből, májából vizsgálati anyagot, a beteg állatból vérmintát küldeni az Intézetbe,
- d) lajstromozni azokat a helyeket, melyek a vektornak kedvező élethelyet biztosítanak, és ahol a vektor túlélése lehetséges,
- e) az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat illetékes területi szervének értesítése mellett a vektor irtását elrendelni,
- f) a járványnyomozást megindítani.

4. § Az állattartó az afrikai lópestis hivatalos megállapításáig a kerületi főállatorvos utasítására gondoskodni köteles

- a) a szúnyogok távol tartásáról a lófélék tartási helyétől, repülésellenes szerek, szúnyogháló, rovarcsapda használatával,
- b) arról, hogy az érintett telephelyről lófélék ne vigyenek ki,
- c) a beteg vagy betegségre gyanús lófélék leölésének személyi és tárgyi feltételeiről, a hulláknak és hulladékoknak a Tv. 9. § (3) bekezdése szerinti ártalmatlanításáról,
- d) a telephelyen tartott ebek zárva tartásáról.

5. § Az állomás járványvédelmi megfontolásból a 3–4. § előírásait más telephelyekre is kiterjesztheti, ugyanakkor rezervátumok szabadon élő állatai számára a 3–4. § előírásain túl más járvány megelőző célú intézkedéseket is fogantatosíthat.

6. § A hatósági intézkedések hatályukat veszítik, ha az Intézet a betegség gyanúját kizárja.

7. § Afrikai lópestis ellen vakcinázni e rendelet előírásai szerint lehet.

Azonnali intézkedések az afrikai lópestis hivatalos megállapítása után

8. § Az afrikai lópestis hivatalos megállapítása után a kerületi főállatorvos az érintett telephely és az istálló(k) bejáratain jól látható, „Állategészségügyi zárlat afrikai lópestis betegség miatt, idegeneknek tilos a bemenet!” feliratú táblát helyeztet el, és a települési (a fővárosban a fővárosi kerületi) önkormányzat jegyzőjének egyidejű értesítése mellett elrendeli

- a) az érintett telephely valamennyi megbetegedett és afrikai lópestis betegségre gyanús lóféléjének leölését,
- b) a keletkezett hullák és hulladékok ártalmatlanítását,
- c) a szigorított fertőtlenítést,
- d) a 13. § b) pontjában részletezett védőkörzeten belül, az érintett telephely köré húsz kilométeres körben védőzóna létesítését,
- e) a védőzónán belül található telephelyekre a 3–4. §-ban foglalt intézkedések kiterjesztését,
- f) a d) pont szerint létesített védőzónában a lófélék Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) által elrendelt védőoltásának végrehajtását,
- g) az f) pont szerint védőoltásban részesített lóféléknek a védőoltásra utaló tartós megjelölését,
- h) az érintett telephelyen tartott ebek laboratóriumi vizsgálatát,
- i) a beteg ebek kiirtását,
- j) kiterjedt járványnyomozást a betegség terjedésének megakadályozására.

9. § Az állomás az oltási kötelezettség alól járványügyi, meteorológiai, földrajzi vagy ökológiai tényezőkre figyelemmel felmentést adhat.

10. § Az állomás a 8. § d) pontja szerinti védőzónát járványügyi, földrajzi, ökológiai, meteorológiai tényezők miatt, vagy a betegséggel érintett telephelyekről történt állapotmozgásra figyelemmel, kiterjesztheti.

11. § Amennyiben a 8. § d) pontja szerint meghatározott védőzóna más ország területére nyúlna át, erről a minisztérium az illető országot értesíti.

Járványügyi nyomozás

12. § Az állomás

- a) meghatározza azt a vélhető időtartamot, ami a telephely befertőződése óta eltelt,
- b) nyomozást rendel el az érintett, valamint minden más telephely lófélé-állományában, melyek a járványforrásból fertőződhetnek,
- c) feltérképezi a vektor előfordulási helyeit és eloszlását,
- d) felderíti a lóféléknek az érintett telephelyre, illetve az érintett telephelyről az a) pontban megállapított időn belüli forgalmát, valamint az elhullott lófélék megsemmisítési körülményeit,
- e) megállapítja, hogy az elhullott lófélék teteméhez ebek hozzáférhettek-e.

Védőkörzet és ellenőrző körzet

13. § A minisztérium

- a) az intézkedések összehangolására bizottságot hoz létre,
- b) az érintett telephely köré – figyelemmel a földrajzi elhelyezkedésre, a közigazgatási határookra és a járvány lefolyására – minimum száz kilométer sugarú körön belüli területre védőkörzetet rendel el. Ezzel egy időben az állomás értesíti a védőkörzeten belül a települési (a fővárosban a fővárosi kerületi) önkormányzat jegyzőjét/jegyzőit és a körzet fő közlekedési útjain jól látható „Védőkörzeti zárlat afrikai lópestis betegség miatt” feliratú táblát helyeztet ki,
- c) a b) pontban említett értesítési kötelezettség mellett a védőkörzet köré (gyűrűszerűen) további ötven kilométerrel megnövelt (tehát összesen százötven kilométer sugárban) ellenőrző körzetet rendel el, amennyiben azon a területen a megelőző tizenkét hónapon belül a lóféléket afrikai lópestis betegség ellen nem immunizálták rendszeresen. Ezzel egy

időben az állomás a körzet fő közlekedési útjain jól látható, „Ellenőrző védőkörzeti zárlat afrikai lópestis betegség miatt” feliratú táblát helyeztet ki,

d) amennyiben a védőkörzet egy része valamely szomszédos állam területére esik, erről az illető országot értesíti,

e) a védő és ellenőrző körzet területére kéthetenként megismételt szűnyogirtást rendel el, amelyet tavasztól az első téli fagyok beálltáig folytatni kell.

14. § A körzetek megadott kiterjedési méretein a minisztérium módosíthat

a) járványügyi, meteorológiai, földrajzi és ökológiai tényezők,

b) a vektor előfordulási és elterjedtségi adatai,

c) a 12. §-ban részletezett járványnyomozási és laboratóriumi vizsgálati eredmények, valamint

d) a leküzdés, ezen belül a leölések és megsemmisítések végrehajtásának adatai alapján.

15. § Az állomás a védőkörzet valamennyi, lófélét tartó telephelyére hatósági vizsgálatot rendel el. Ennek keretében

a) rendszeresen ellenőrzi a járványvédelmi készültséget,

b) klinikai vizsgálatokat és szűrőpróbaszerű laboratóriumi vizsgálatokat végeztet,

c) ezek megtörténtéről jegyzőkönyvet készít.

16. § A minisztérium a 15. § előírásait a járvány lefolyásának jellegétől függően egyrészt kiegészítheti a védőkörzeten belül a lófélék rendszeres immunizálásával és az immunizált állatoknak a védőoltásra utaló tartós megjelölésével, másrészt a 15. § előírásait kiterjesztheti az ellenőrző körzetre.

17. § (1) A védőkörzet lótartó telephelyeiről lóféle csak kényszervágás céljából szállítható ki a kerületi főállatorvos engedélyével, a hatósági állatorvos felügyeletével, a védőkörzeten belül található vágóhídra. Amennyiben ebben a zónában ilyen vágóhíd nincs, az állomás az ellenőrző körzeten belül jelöl ki kényszervágóhidat.

(2) Amennyiben az ellenőrző körzeten belül található telephelyről lóféle kényszervágása válik indokolttá, akkor azt az ellenőrző zóna egy vágóhídján kell elvégezni, amennyiben ilyen vágóhíd nincs, az állomás engedélyével a lóféle a védőkörzet kényszervágóhídján levágható.

18. § Az ellenőrző zónában a lófélék immunizálása tilos.

A járványügyi intézkedések időtartama

19. § A 8–18. §-ok alapján fogantatott intézkedések minimum tizenkét hónapig maradnak érvényben, amennyiben a 8. § f) pontjában és a 16. §-ban részletezett immunizálások megtörténtek.

20. § A 17. §-ban foglaltaktól eltérően lóféle kiszállítható

a) a minisztérium engedélyével és feltételeivel a védő- és ellenőrző körzetekből, amennyiben a lófélét az állomás felügyelete alatt álló, negyven napig tartó karanténba szállítják;

b) azonos immunstátusú állatok esetében a körzeteken belül az állomás engedélyével az alábbiak szerint:

ba) nem vakcinázott állatokat, kedvező eredményű előzetes vizsgálat után, nem vakcinázott állatok közé,

bb) vakcinázott lóféléket vakcinázott lófélék közé akkor, ha az állatokat az immunizálásuk után tartósan megjelölték, ha az immunizálás a szállítandó állatok telephelyén, a szállítást megelőző hatvan napnál korábban történt, és ha az elszállítandó állatokat hivatalos dokumentum kíséri.

Készenléti terv

21. § (1) A járványkitörés gyors és eredményes felszámolását az állomás által készített készenléti terv alapján kell végezni.

(2) Az állomás köteles minden olyan intézkedést meghozni, amivel az állattartók információkat kapnak a megelőzés és leküzdés szabályairól.

Nemzeti laboratórium

22. § A laboratóriumi vizsgálatok végzésére az Intézet jogosult, melynek feladatait a *melléklet* tartalmazza.

[Jelentéstételi kötelezettség

23. § ¹(1) Tekintettel az Európai Közösségek Bizottságának 2000/556/EK határozatára az állatbetegségek Közösségen belül történő bejelentésére vonatkozó 82/894/EGK Tanácsi irányelv módosításáról – figyelemmel a Tv. 26. §-ának d) pontjára – az afrikai lópestis betegség elsődleges és másodlagos kitörésekor a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter huszonnégy órán belül írásban értesíti az Európai Unió Állategészségügyi Bizottságát (a továbbiakban: EÁB), valamint közvetlenül az Európai Unió tagországainak állategészségügyi hatóságát, ezzel egy időben a Nemzetközi Járványügyi Hivatalt (a továbbiakban: OIE).

(2) Az (1) bekezdés szerinti jelentésnek – mind az elsődleges, mind a másodlagos kitörés esetén – tartalmaznia kell:

- a) a jelentés dátumát,
- b) a jelentés időpontját,
- c) az ország nevét,
- d) a betegség nevét és a vírus szerotípusát,
- e) a kitörés sorszámát,
- f) a kitörés jellegét,
- g) a kitöréssel kapcsolatos hivatkozási számot,
- h) a régió és az állattartó telep földrajzi fekvését, beleértve a földrajzi szélességet és hosszúságot is,
- i) egyéb területeket, melyeket érintenek a korlátozások,
- j) a megerősítés dátumát,
- k) a gyanú dátumát,
- l) az első fertőződés feltételezett dátumát,
- m) a betegség eredetét,
- n) az igénybe vett ellenőrző intézkedéseket,
- o) a helyszínen lévő fogékony állatok számát: [(a) ló, (b) szamár, (c) öszvér, (d) zebra],
- p) a helyszínen klinikai tüneteket mutató állatok számát [o] pont (a)–(d)-ig],
- q) a helyszínen elhullott állatok számát [o] pont (a)–(d)-ig],
- r) a leölt állatállományok számát [o] pont (a)–(d)-ig],
- s) a leölt állatok számát [o] pont (a)–(d)-ig].

(3) Az utolsó kitörés felszámolása után, a betegséggel kapcsolatos korlátozások megszüntetésekor csak az EÁB-nak kell jelentést küldeni. A jelentésnek tartalmaznia kell:

- a) a jelentés dátumát,
- b) a jelentés időpontját,
- c) az ország nevét,
- d) a betegség nevét és a vírus szerotípusát,
- e) a betegséggel kapcsolatos korlátozások megszüntetésének a dátumát.]

Záró rendelkezések

24. § (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) E rendelet 23. §-a a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

(3) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban, az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

- a) a Tanács 92/35/EGK irányelve az afrikai lópestis ellenőrzésére vonatkozó szabályokról és intézkedésekről,
- b) a Tanács 82/894/EGK irányelve a Közösségen belül bejelentendő állatbetegségekről, amelyet módosított a Bizottság 2000/556/EK határozata.

Melléklet a 31/2002. (IV. 19.) FVM rendelethez

Az Országos Állategészségügyi Intézet feladatai

---

¹ A 23. § – e rendelet 24. § (2) bekezdése alapján – a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

1. Kapcsolatot tart fenn a nemzetközi referencia-laboratóriumokkal. Az afrikai lópestis diagnosztikai módszereit naprakész állapotban tartja, különös tekintettel
  - a) a vírus kimutatásának és azonosításának módszereire,
  - b) a vírustörzsek fenntartására,
  - c) a diagnosztikai munka tapasztalatainak nyilvántartására és összegezésére, továbbá
  - d) elemzi a vírus tulajdonságait annak érdekében, hogy az endémiás jelleg bizonyítható vagy kizárható, a betegség terjedése megelőzhető legyen.
2. A diagnózis felállítása során szerzett tapasztalatokat megosztja a nemzetközi diagnosztikai technikák harmonizálásában.
3. Részt vesz a hazai szakmai továbbképzésekben és a nemzetközi diagnosztikai technikák harmonizálásában.
4. Kölcsönös kapcsolatot tart fenn a lópestis világlaboratóriummal és az OIE-val.